

රොහින්ගා සරනාගතයින් සම්බන්ධයෙන්

එක්සත් ජාතීන්ගේ නිලධාරීන්ට බංග්ලාදේශය අනතුරු අඟවයි

Bangladesh warns UN officials over Rohingya refugees

රොහාන්ත ද සිල්වා විසිනි

2019 සැප්තැම්බර් 26

බමන් රොහින්ගා සරනාගතයන්ට සලකන දරදඩු ආකාරයට සහාය දිය නොහැකි නම් තම රටින් පිටවිය යුතු බව බංග්ලාදේශයේ විදේශ අමාත්‍ය ජී. කේ. අබ්දුල් මොමන් එක්සත් ජාතීන්ගේ නිලධාරීන්ට අනතුරු අඟවා තිබේ. ජර්මනියේ මහජන නිවේදකයා වන ඩොයිෂ් වෙලේ සමඟ මේ මස මුල දී කල සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී මොමන් මේ බව ප්‍රකාශ කළේය.

පසුගිය දෙවසර පුරා ම, අවාම් ලීගය නායකත්වය දරන ආන්ඩුව උත්සාහ දැරුවේ බුරුමයෙන් (මියන්මාරයෙන්) පලා ගිය රෝහින්ගා සරනාගතයින් සුළු සුලං බහුල, රොන්මඩ දූපතක් වන භාසන් වාර්ති නැවත පදිංචි කිරීමටයි. පහත්බිම් දිවයිනේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න නොවන සහ අනාරක්ෂිත බව පෙන්වා දෙමින් බංග්ලාදේශයේ සිටින එක්සත් ජාතීන්ගේ නිලධාරීන් ආන්ඩුවේ එම සැලසුම් වලට එකඟ නොවූහ.

බුරුමයේ රාබයින් ප්‍රාන්ත මායිම අසල, බංග්ලාදේශයේ මායිම තුළ පිහිටි කොක්ස් බසාර් හි තාවකාලික අබලන් කඳවුරුවල දහස් ගනනක් සරනාගතයින් මේ වන විට රැඳී සිටිති. බුරුම හමුදාවේ ප්‍රචන්ඩ ප්‍රහාරවලින් බේරීම සඳහා මෙම සරනාගතයින් බංග්ලාදේශයට පලා ආහ. කඳවුරුවල පිරිසිදු ජලය, සනීපාරක්ෂක පහසුකම්, නිසි සෞඛ්‍ය සේවා සහ ආහාර ඇත්තේ අවම මට්ටම්වලින්ය.

මීට වසර 20 කටත් අඩු කාලයකට පෙර බෙංගාල බොක්කෙහි මඩ සහිත ජලයෙන් මතු වී මේග්නා ගඟේ මුව දොර පිහිටා ඇති භාසන් වාර් වෙත නැවත පදිංචියට යාමට රෝහින්ගා සරනාගතයින් එකඟ නැත.

ප්‍රධාන භූමියේ සිට කිලෝමීටර් 30 ක දුරකින් හා බෝට්ටුවකින් පමණක් පිවිසිය හැකි භාසන් වාර් කමනට සිරගෙදරක් වනු ඇතැයි යනුවෙන් සාධාරණ බියක් සරනාගතයන් තුළ පවතී. එහි දී, රොහින්ගානුවන්ට ජීවත් වීමට සිදුවන්නේ වානේ බාධක සහිත කුඩා කවුලු ඇති, සුලං වාරනය කල මීටර් 2 x 2.5ක කුඩා කොන්ක්‍රීට් කාමරවලය.

මොමන්ට අනුව, බංග්ලාදේශ රජය, සරනාගතයින් 100,000 ක් මුලදී භාසන් වාර් වෙත මාරු කිරීමටත්,

තවත් 400,000 ක් "වසරක් හෝ දෙකක් තුළ" යැවීමටත් සැලසුම් කර ඇත. බංග්ලාදේශය මුලින් සැලසුම් කළේ 2018 වසර අවසන් වන විට සරනාගතයින් 700,000 ක් පමණ දිවයිනට යැවීමට ය. "ඔවුන් [භාසන් වාර් වෙත යාමට] අකමැති නම්, අපි ඔවුන්ට බල කරන්නෙමු" යි මොමන් ඩොයිෂ් වෙලේට ප්‍රකාශ කළේ ය.

බංග්ලාදේශ ආන්ඩුවේ කුරිරු සැලැස්ම පිලිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය නිල ප්‍රකාශයක් කර නොමැති නමුත්, එහි නිලධාරීන් නිල නොවන ලෙස තම කනස්සල්ල ප්‍රකාශ කල බව ඩොයිෂ් වෙලේ වාර්තා කරන ලදී. "වසර ගනනාවක් පුරා සරනාගතයින් දිවයිනේ කොටු කර තැබිය හැකි අතර, ඔවුන් එහා මෙහා යාමේ නිදහස දැඩි ලෙස සීමා වනු ඇතැයි" ඔවුහු අනතුරු ඇඟවූහ. "කොක්ස් බසාර් සහ භාසන් වාර් අතර මෙහෙයුම් බෙදීම අතිශය දුෂ්කර" බව ද ඔවුන් කියා සිටියහ. දේශීය හා ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සංවිධාන දැනටමත් මේ ගැන විරෝධය දක්වා තිබේ.

2017 අගෝස්තු මාසයේදී බුරුම හමුදාව ප්‍රචන්ඩ ප්‍රහාර තීව්‍ර කිරීමට ප්‍රතිචාර වශයෙන් රොහින්ගා වැසියන් සමූහ වශයෙන් පලායාමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මේ වන විට බංග්ලාදේශයේ සිටින සමස්ත සරනාගතයින් සංඛ්‍යාව දැන් මිලියනයකට වඩා වැඩිය. 2017 ට පෙර 400,000 කට ආසන්න පිරිසක් බුරුමයෙන් පලාගොස් සිටියහ. නවතම සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව, 905,000 කට අධික පිරිසක් අතිශයින් ජනාකීර්ණ සරනාගත කඳවුරුවල වාසය කරන අතර 231,000 කට වැඩි පිරිසක් වෙනත් තාවකාලික නවාතැන් වල සිටිති. සරනාගතයින්ගෙන් සියයට පනස් පහක් ලමුන් ය.

පීඩිත මුස්ලිම් සුලු ජන කන්ඩායමක් වන රෝහින්ගානුවන් බොහෝ දෙනෙක් බුරුමයේ වයඹ දිග රාබයින් ප්‍රාන්තයේ පරම්පරා ගනනාවක් ජීවත් වූහ. 1982 දී බුරුම රජය විසින් ඔවුන්ගේ පුරවැසි අයිතිය උදුරා ගත් අතර වධහිංසා පැමිණවීම් හා ලිංගික අතවරයන්ට ලක් විය. බුරුම මිලිටරියේ "ජනවාර්ගික පිරිසිදු කිරීම" සහ "ජන සංහාර" මෙහෙයුම් වලදී ඔවුන්ගේ නිවාස හා ගම්වලට ගිනි තබනු ලැබුණි.

2017 දී සරනාගතයින් අවහිර කිරීම සඳහා සිය හමුදාව යොදා ගැනීමට බංග්ලාදේශ රජය මුලින් උත්සාහ කල නමුත් දරුණු බුරුම හමුදා ප්‍රහාරයන්ට

එරෙහිව ජාත්‍යන්තර විරෝධතා හමුවේ ඔවුන්ට රට තුළට ඇතුළු වීමට ඉඩ දෙන ලෙස බල කෙරුණි. බෙංගාල බොක්ක හරහා යාත්‍රා කිරීමෙන් බුරුමයේ පැන යාමට උත්සාහ කිරීම නිසා සිය ගනනක් සරනාගතයින්ට තම ජීවිත අහිමි විය.

රොහින්ගේයා වැසියන් නැවත ගැනීම සඳහා බුරුමයට ප්‍රමාණවත් තරම් ජාත්‍යන්තර පීඩනයක් නොතිබීම ගැන බංග්ලාදේශ රජය කලකිරී සිටින බව මොමන් ඩොයිෂ් වෙලේට පැවසීය.

සරනාගතයින්ට බුරුමයට ආපසු යන ලෙස බලපෑම් කිරීම සඳහා ඩකා විවිධ උපක්‍රම භාවිතා කරයි.

සිය දහස් ගනනක රොහින්ගේයා සරනාගතයින්ගේ ජංගම සේවා සහ සිම් කාඩ්පත් තහනම් කරමින්, සැප්තැම්බර් 8 වන දින, රජයේ බලධාරීන් කියා සිටියේ ඔවුන් ඒවා නීති විරෝධී කටයුතුවලට යොදා ගන්නා බවයි. බංග්ලාදේශ ජාතිකයන්ට සිම් කාඩ්පත් මිලදී ගත හැක්කේ ජාතික හැඳුන්මපත ඉදිරිපත් කිරීම මඟිනි. කොක්ස් බසාර් සහ අනෙකුත් කඳවුරු වල දුරකථන සිග්නල් සහ ජංගම අන්තර්ජාල සේවා දැනටමත් අවහිර කර ඇති අතර ඩේටා සහ අන්තර්ජාල ප්‍රවේශය සෑම දිනකම සවස 5 සිට සහ උදෑසන 5 දක්වා නතර කර ඇත.

නීති විරෝධී ක්‍රියාවන්ට අනුබල දෙන බව පවසමින් බංග්ලාදේශ රජය විසින් රට තුළ ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන 139 න් 41 ක්ම සරනාගතයින් අතර සහන කටයුතු කිරීම අත්හිටුවා තිබේ. ඇත්ත වශයෙන්ම කඳවුරුවල සහන සහ ආධාර වැඩ සියල්ලම පාහේ කරන්නේ මෙම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයයි.

භාසන් වාර් නැවත ස්ථානගත කිරීමට විරුද්ධ ආධාර ආයතන, මෝමන් විසින් හෙලා දැකින ලදී. ඔහු විකාර සහගත ලෙස ප්‍රකාශ කලේ මෙම කන්ඩායම් කොක්ස් බසාර් හි "තරු පහේ හෝටල්" නවාතැන් අතහැර යාමට අකමැති බවයි. රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට එරෙහි සතුරුකම වර්ධනය කිරීමට උත්සාහ කරමින්, ඔහු සරනාගතයින්ගේ ප්‍රශ්නය "දේශපාලනීකරනය" කරන බවට ද එම සංවිධාන වලට

වෝදනා කලේය.

රොහින්ගේයා වැසියන් කන්ඩායමක් නැවත බුරුමයට හරවා යැවීමට බංග්ලාදේශ රජය ගත් තවත් උත්සාහයක් අගෝස්තු 22 වන දින අසාර්ථක වීමෙන් පසුව, මොමන්ගේ ප්‍රකෝපකාරී ප්‍රහාර උත්සන්න විය. සරනාගත පවුල් 300 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් හෝ 3,450 ක් පමණ දෙනා නැවත බුරුමයට යැවීම සඳහා තෝරාගෙන ගත් නමුත් ඔවුන් නැවත යෑම ප්‍රතික්ෂේප කලහ. බංග්ලාදේශ රජයේ ලැයිස්තුවේ ඔවුන්ගේ නම් ඇති බව දැනගත් පසු, සමහර පවුල් සහ පුද්ගලයින් සැඟවී ගත් අතර සමහරුන් කඳවුරුවලින් පලා ගියහ. මිලිටරි මර්දනයේ දෙවන සංවත්සරය සිහිපත් කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් සරනාගතයින් 100,000 ක් අගෝස්තු 25 වන දින පෙල ගැසුණි.

දැන් බංග්ලාදේශය වන නැගෙනහිර පකිස්ථානය, 1947 දී පාකිස්තානයේ කොටසක් ලෙස පිහිටුවීම දේශපාලන සාධාරණීකරනය කලේ මුස්ලිම්වරුන්ගේ "අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම" සඳහා එය අත්‍යවශ්‍ය යැයි කීම මඟිනි. රොහින්ගේයා මුස්ලිම් සරනාගතයින්ට බංග්ලාදේශ පාලක ප්‍රභූව විසින් අමානුෂික ලෙස සැලකීම, දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පසු බ්‍රිතාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදය සමඟ සහයෝගයෙන්, ජාතික ධනෝස්වරය විසින් ඉන්දියානු උප මහද්වීපය බෙදීමේදී නිර්මානය කරන ලද ජාතික රාජ්‍ය ක්‍රමයේ ප්‍රතිගාමී ස්වභාවය තවදුරටත් අවධාරනය කරයි.

දකුණු ආසියාවේ සියලුම රටවල් ලක්ෂ සංඛ්‍යාත සරනාගතයින්ට එක හා සමානව සලකනු ලැබේ. ඉන්දියානු ඊසානදිග ප්‍රාන්තයක් වන අසල්වැසි ඇසෑම් හි පදිංචිකරුවන් මිලියන දෙකකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ජාතික පුරවැසි ලේඛනයෙන් බැහැර කර ඇති අතර ඉන්දීය අගමැති මෝදිගේ හින්දු-ස්වෝත්තමවාදී රජය විසින් ඔවුන් "විදේශිකයන්" ලෙස නම් කර ඇත. මොවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් මුස්ලිම් ආගමිකයන් වන අතර ඔවුන් "නීතිවිරෝධී ආක්‍රමනිකයන්" යැයි වෝදනා කර කන්ඩායම් වශයෙන් කොටු කර ගැනීම, රඳවා තබා ගැනීම සහ තෙරපා හැරීම යන තර්ජනයන්ට මුහුණ දී සිටිති.